

RENAȘTEREA

ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNA

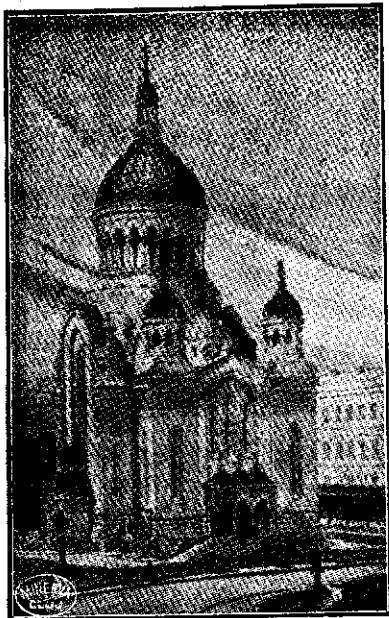
— Abonamentul: 450 Lei la an —

Redactor: Protoereu D. ANTAL

CLUJ, Strada Iuliu Maniu Nr. 31

CUPRINSUL:

Trei zile memorabile (4, 5 și 6 Noemvrie 1933) Sfințirea Catedralei. — *A. L.*: Congresul regional al Reuniunilor comercianților, industriașilor și meseriașilor români din Ardeal și Banat. — *Pr. Gh. Micu*: Conferința de toamnă din tractul Lăpuș. — *Rap.*: Din activitatea preoșimii tractului Bistrița. — Cronică. — Comunicate oficiale.

Trei zile memorabile 4, 5 și 6 Noemvrie 1933.

— Sfințirea Catedralei. —

Luni 6 Noemvrie.

A doua zi după sfințirea Catedralei, Asociația mirenilor „Frăția Ortodoxă Română” și Asociația clerului „Andrei Șaguna” și-au ținut paralel adunările lor generale anuale, înfrățindu-și ideile și străduințele pentru întărirea vieții creștinești.

La sfânta Liturghie — oficiată de P. Sf. Sa Arhiereul Dr. *Vasile Stan*, încunjurat de un sobor de șase preoți și trei diaconi, cu răspunsurile date de corul Academiei teologice sub conducerea dlui prof. Dr. V. Petrașcu, — au participat un mare număr de preoți și de intelectuali mireni din întreagă Mitropolia Ardealului. La sf. Liturghie au participat Î. P. Sf. Sa Mitropolitul *Nicolae Bălan*, P. Sf. Lor Episcopii *Nicolae, Ioan, Nichita, Grigore* și Arh. *Andrei*. La sfârșitul liturghiei a predicat P. C. prot. stavrofor Dr. *Sebastian Stanca*.

S'a oficiat din partea Î. P. Sf. Sale Mitropolitului *Nicolae* un parastas pentru prăsnuirea pomenirii Mitropolitului martir *Sava Brancovici*, despre a cărui viață și activitate a vorbit frumos dl prof. *Ioan Sandu*, directorul Școlii normale din Sibiu.

Adunarea generală

a „Frăției Ortodoxe Române”.

Dl prof. *Sextil Pușcariu*, președintele „F. O. R.”-ului, a deschis adunarea în Catedrală cu următoarea cuvântare:

„Din momentul când a izbucnit criza cea mare, în care o lume întreagă se sbate fără să găsească nici o ieșire, a început să-și revendice drepturile sufletul încătușat de materie.

Există între noi și naivi, cari cred că fericirea se găsește de partea ceastălaltă, la bolșevicii din Răsărit, unde de fapt se petrece cea mai crudă și cea mai inutilă tragedie; crudă, fiindcă utopiști fără scrupule cred că legile eterne ale acestei lumi pot fi înlocuite printr'un plan de cinci ani, care n'a putut produce decât tot numai câteva uzini și mașini; tragică fiindcă se doboară ceea ce au creat generații de clăditori, cu scopul ca să se omoare un sinucigaș, capitalismul.

Dar fericirea n'o poți da poporului cu cele mai pronunțate predispoziții spre misticism, distrugându-i viața familiară și prefăcându-i bisericile în cinematografe.

Când vedem cum o clădire atât de măreață se năruie, fiindcă materia singură, ori cât de perfecționată ar fi de născocirile minții și de hărnicia mâinii omenești, nu ajunge să-i dea soliditate; când vedem cum casa vecinului arde, încinsă din flacăra candelii ce a fost smulsă dela icoană și răsturnată de mâni sacrilege, nu vom rămânea impasibili, ci vom învăța din experiența altora.

Din ce a fost clădită catedrala între zidurile cărei ne găsim astăzi? Numai din piatră și fier și iscusința arhitectului? Desigur că nu, ci înainte de toate din spiritul de sacrificiu și din devotamentul

pe care nu-l poate da decât adevărata credință în Dumnezeu. Din sacrificiu de Stat în zile grele, din jertfa adusă de credincioși și mai ales din devotamentul acela unic, neobosit și stăruitor al Preasfințitului episcop al Clujului.

Credința în Dumnezeu va trebui să fie piatra unghiulară și a marelui catedrale a noului stat român; legea strămoșească ortodoxă cimentul ce va lega fierul de piatră.

După adâncă și nestrămutată noastră convingere, biserica noastră dreptmăritoare nu și-a împlinit misiunea fiind în trecut scut de apărare pentru ființa noastră etnică, ci marea ei menire începe abia acum, când trebuie să ne consolidăm ca națiune.

De aceea noi cei dela Frăția Ortodoxă Română cerem o biserică *activă și organizată*.

Tradiționala toleranță ce ne caracterizează ca ortodocși și ca români nu are voie să se prefacă în indolență. A fi tolerant nu trebuie să fie un pretext spre a fi neactiv și nepăsător. Lăsând pe fiecare să-și caute mântuirea așa cum crede el, nu putem suferi ca ortodocșii să facă din biserică o platformă spre a lucra neturburați împotriva bisericii și neamului nostru.

Formidabilei lor organizații trebuie să opunem și noi o organizație din ce în ce mai puternică.

Să nu ne înșelăm. Fără o organizație solidă nu vom izbuti nimic și e păcat de vremea ce o pierdem, înmulțind cu una numărul societăților care se nasc cu mare însuflețire și mor cu mare repuziciune.

N'aș vrea să fiu acuzat de regionalism, dar mi se pare că în Ardealul nevoit să se apere contra atâtor asupritori, spiritul de colaborare organizată și stăruitoare s'a dezvoltat în trecut mai mult decât în alte părți. Deaceia nu mă îndoiesc că dacă membrii Frăției sunt pătrunși de însemnătațea acțiunii pe care o întreprindem, fiecare din ei va fi gata să-și pună în serviciul bisericii noastre tot talentul, toată autoritatea și toată puterea de muncă, sacrificând interese personale și de partid marilor interese național-bisericești.

Înțelepciunea marelui mitropolit Andrei a întrezărit tot binele ce poate rezulta între preot și mirean dintr'o colaborare strânsă pentru biserică. *Organizația pe baza principiilor șaguniene este una din cele mai prețioase contribuții, pe care Ardealul o aduce țării întregite.*

Nu voiu uita niciodată impresia covârșitoare avută în momentul când întâiul Patriarh al Românilor a deschis întâiul congres național-bisericesc la București. Tot ce are neamul nostru mai ales, miniștrii și foști miniștrii, șefi de partide politice și leaderi parlamentari, savanți și oameni de greutate în afară de partide alături de arhieriei și preoți distinși, îi ascultau cuvântul cu cucernicie. Am avut atunci intuiția limpede că biserica noastră, de soarta căreia avea să decidă un corp atât de select, a intrat pe drumul biruinții.

Di profesor Dr. *Ioan Mateiu* a cetit pe urmă următoarea rezoluțiune a adunării generale:

„Strânși sub aripile ocrotitoare ale ctitoriei lui Ștefan cel mare, spre a prăsnui biruința gândului creștinesc ortodox, intrupat în trăinicia noului lăcaș de închinare.

Stăpâniți de măreția jertfelor pentru lege aduse de înaintașii noștri în frunte cu Mitropolitul Sava Brancovici, dela a cărui mucenicie s'au împlinit două sute cincizeci de ani.

Venim și noi astăzi să dăm mărturie sărbătorească despre credința noastră față de *Biserica ortodoxă română*, ținând toate câte ea ține și propovăduiește din porunca dumnezeiescului întemeietor, păzind neclintit predaniile ei sfinte, și cinstind desăvârșit obiceiurile religioase cu cari trăiește dela ivirea ei în lume. Amintindu-ne cu recunoștință de serviciile neperitoare pe cari Biserica le-a adus în toate timpurile vieții noastre creștine și naționale, înțelegem să vedem în ea suprema instituție sufletească a statului și neamului românesc.

Drept aceea, vrem s'o știm așezată pentru totdeauna în centrul preocupărilor personale și obștești, apropiindu-ne cu iubire de altarele ei, servind cu bucurie idealurile ei și apărând cu bărbăție existența ei.

Statornicind în concepția noastră tradițională, că libertatea este un atribut canonic al Bisericii, noi stăm nemișcați pe lângă *autonomia* ei, așa cum a fost realizată în organizația legală de astăzi, sub inspirația moștenirii ce ne-a lăsat-o nemuritorul arhieriu *Andrei Șaguna*.

Convinși, printr'o lungă și rodnică experiență, că Biserica ortodoxă numai fiind deplin stăpână pe destinele ei își poate lua răspunderea misiunii sale divine în mijlocul neamului românesc, noi mireni din Mitropolia Ardealului, deplin solidari cu Ierarhii și clerul nostru, suntem hotărâți să primim toate luptele ce ni se impun, pentru a păstra întregă și neștirbită *autonomia* ei canonică și constituțională de astăzi.

Conștienți de rolul covârșitor, pe care Biserica ortodoxă îl are în consolidarea Statului, ne simțim în drept — ca cetățeni ai lui — să cerem cărmuitorilor de totdeauna nu numai cinstirea morală ce i se cuvine, ci și ocrotirea materială ce i-o dărește, făcând să înceteze umilintele atât de jignitoare pentru *demnitatea religioasă* a milioanele de suflete, cari constituie națiunea însăși, în cele mai curate și mai sfinte aspirațiuni ale ei.“

Î. P. Sf. Sa Mitropolitul *Nicolae* a rostit apoi o cuvântare prin care și-a exprimat satisfacția că mireni vin în ajutorul bisericii prin asociația lor F. O. R. În vremurile acestea este nevoie de o solidaritate cât mai mare în sânul bisericii. Promite ca biserica să dea un larg concurs „Frăției Ortodoxe Române“.

Recepțiunea dela episcopie.

Partea intimă a sărbătorii sfințirii Catedralei a fost recepțiunea dela episcopie

desfășurată improvizat fără vre-un program înainte stabilit, însă cu atât mai plină de emoție, sinceră admirație și devotament față de marele ctitor al Catedralei, P. Sf. Sa Episcopul *Nicolae Ivan*.

După liturghia dela biserică și deschiderea adunării generale a „Frăției Ortodoxe Române”, aproape toți participanții, clerici și mireni au venit la episcopie, unde salonul cel mare și biroul P. Sf. Sale au devenit neîncăpătoare. P. Sf. Sa e primit cu aplauze și urări de „trăiască”.

Cel dintâi a luat cuvântul dl Dr. *Sextil Pușcariu*, președintele „F. O. R.”-ului spunând:

Prea Sfințite,

Pe o stradă strămtă în afară de zidurile cetății Clujului a fost ridicată de niște negustori macedoneni bisericuța veche ortodoxă.

Dosită cum este, era oglinda vremurilor trecute când neamul nostru acumula forțe pentru izbânda zilelor de astăzi.

În această bisericuță totuși am trăit vremuri înălțătoare căci aici am mulțumit lui Dumnezeu pentru biruința câștigată; aici am pomenit mai întâi numele lui Ferdinand I-ul, primul Rege al României mari; aici a dat cea dintâi binecuvântare arhierescă primul episcop ortodox al Clujului. Tot în această biserică ne-a fost dat să vedem până nu de mult în strana din stânga figura nonagenarului macedonean Nasta, ca un semn al unității noastre naționale prin biserică. Această biserică devenise prea mică și spiritul de organizator al P. Sf. Voastre a pus temelie catedralei sfințite eri. Proporțiile ei trebuiau să fie mari, întâi ca să încapă numărul mare al credincioșilor, apoi ca să fie un simbol al consolidării noastre naționale.

„F. O. R.”-ul născut din gândul P. Sf. Voastre ține să Vă aducă omagiul său pentru activitatea P. Sf. Voastre, prezentându-Vă acest act omagial:

Celui ce a despicat brazda roditoare în sufletul tineretului ca fost învățător și profesor de religie;

Celui ce a cărmuit ca preot pe credincioși și a desfășurat o mănoasă activitate, în senz ortodox și românesc ca asesor;

Celui ce a îndrumat opinia publică românească prin scrisul său;

Celui ce a fost chemat să restaureze ctitoria lui Ștefan-cel-Mare și să organizeze episcopia Clujului, Vadului și Feleacului;

Celui ce a izbutit prin străduință trează și muncă fără preget să împodobească cetatea Clujului cu *falnică Catedrală ortodoxă română*,

Prea Sfințitului Episcop Nicolae Ivan

în ziua sfințirii acestui altar, închinăm întregul nostru prinos de prețuire și recunoștință.

În numele

Frăției Ortodoxe Române

ea însăși inițiată și pregătită de grija pastorească și românească a prea iubitului nostru Arhiepiscop. Cluj, la 6 Noemvrie 1933.

Ion Mateiu,
secretar general.

Sextil Pușcariu,
președinte.

Actul a fost scris și încadrat în vechi motive din cărțile bisericești, de către pictorul N. N. Branea din Cluj.

P. Sfinția Sa primind actul a răspuns:

Acest act atât de măgulitor și prea omagial la adresa mea îl primesc cu dragostea cu care mi l-ați oferit.

Sunt convins că F. O. R.-ul va fi un devotat tovarăș de muncă al bisericeii, care va trece și granițele mitropoliei noastre. Dumnezeu ne va ajuta și 'n această lucrare cum ne-a ajutat în toate cele de până acum. Pentru aceasta am lăsat să se graveze în medalia comemorativă deviza „Cu noi este Dumnezeu”. Pe lângă Dumnezeu am avut și concursul dv. plin de atâta dragoste și devotament, înlesnindu-mi lucrul ce l-am făcut.

Vă mulțumesc încă odată pentru acest act pe care-l voi lăsa urmașilor ca o dovadă a prețuirii și dragostei arătată de colaboratorii mei. (Aplauze și ovații).

P. C. Sa prot. Dr. Gh. Ciuhandu, președintele Asoc. clerului „Andrei Șaguna” rostește următoarele:

Prea Sfințite Părinte,

Comitetul Asociației Clerului, organizat sub numirea marelui realizator „Andrei Șaguna”, Vi-se prezintă azi, spre a Vă aduce un profund și binemeritat omagiu, pentru marile realizări ce le-ați început aici, așa zicând din nimic, și pe cari le-ați încununat, cu ajutorul lui Dumnezeu și al oamenilor, prin strălucita catedrală națională în inima Ardealului.

Din adins plănuisem așa, ca din prilejul sfințirii acestui minunat monument al Or-

toxiciei și Românilor, preoțimea din mitropolia noastră să-și țină Congresul său aici, pentru ca și noi să ne înfruptăm și să ne inspirăm duhovnicește din acest mare praznic al Neamului nostru. Deci, mulțumim și noi lui Dumnezeu pentru ajutorul Său, că s'a ridicat acest semn de ortodoxă și românească biruință, de azi și din viitor, în mijlocul Ardealului, sub înțeleapta și stăruitoarea cărmuire duhovnicească a P. Sf. Voastre.

Dar mulțumim și Prea Sf. Voastre pentru marea bucurie, ce ni-ați prilejuit-o prin această operă, ce va grăi peste veacuri și peste milenii, despre un popor, obidit în trecut, care — smulgându-se din valurile de stricăciuni, ce curg azi gărlă, în viața obștească — a ridicat acest măreț monument, prin tineresc avânt și tare nădejde a unui Episcop îmbătrânit în muncă aleasă. Dar Vă mulțumim Prea Sfințite și pentru marea pildă, recreietoare și îndatoritoare pentru noi cei mult mai tineri, — pildă ce ni-ați dat-o cu prisosință: despre puterea credinței, intrupată în solide și durabile realizări, deasupra tuturor dificultăților dela lume și dela oameni.

Și-acum, când Vă rugăm respectuos de a primi omagiul nostru, adăogăm și acel cuvânt după rânduiala ierarhică a Bisericii noastre, după care cei mai mici se blagoslovesc de mai marii lor:

să binevoiți a binecuvânta pe membrii clerului, cu acel gând: ca pilda vieții P. Sf. Voastre, să ne rămână ca un stâlp de foc luminător, care și în noi să trezească nădejdi tari și să acumuleze energii aducătoare de roade după pilda mare a P. Sf. Voastre. Întru mulți ani, Stăpâne! (Aplause).

Prea Sfinția Sa răspunde:

Domnule Președinte, Te rog să primești adâncă mea mulțumire pentru cuvintele rostite. Să știi că n'am uitat niciodată că mi-am început cariera ca dascăl, apoi ca diacon, preot și protopop și numai târziu prin voia lui Dumnezeu am ajuns și la treapta în care azi mă aflu. Privirile mele au fost și sunt pururea îndreptate asupra preoților și nevoilor lor, considerându-i frați. Cuvântul meu, întru apărarea lor l-am spus de câteori numai a fost nevoie. Preoțimea este o clasă care merită sprijinul tuturor,

pentru a-și putea îndeplini nestânjenită de nevoi, misiunea sfântă ce o are de luminători și părinți sufletești ai poporului.

Te rog să fii interpretul sentimentelor mele de mulțumiri „Asociației clerului „Andrei Șaguna“ al cărei membru am fost și voiu fi și de aici înainte. (Aplause).

P. C. Sa P. Partenie, președintele Asociației generale a clerului din București a spus:

Prea Sfinția Voastră ați ridicat ca din basme această măreață catedrală ortodoxă română în acest Cluj, care se mai resimte încă de tot ifosul și obrăznicia vechei stăpâniri.

În cuprinsul întregii țări nu există un monument mai grăitor, prin ceea ce ați culminat creația episcopală în ultimele decenii, ca un adevărat episcop clăditor, înouitor și jertfitor.

În numele Asociației generale a clerului din București Vă urez viață multă iar P. Sf. V. aceeași tinerețe și energie care nu trădează anii ce-i purtați.

P. Sf. Sa a răspuns:

Prea Cucernice Președinte! — Prezența D-tale la sfințirea Catedralei din Cluj aș vrea să o consider de solidarizare cu gândurile noastre, care constituie respectarea tradițiilor frumoase bisericești, atât ce privește biserica, cât și legile ei și ierarhia sa. Dacă dincolo sunt oarecari lacune în conducere nu înseamnă a le răscoli întruna făcându-le obiect de critică continuă, ci prin respectul ce-l datorează clerul ierarhiei sale să-i dea sprijin de a îndrepta aceste lacune.

La noi ierarhia se respectează din interese superioare ale neamului și din convingerea că fără autoritate nu se poate lucra. Prin conlucrarea cu mireni se face o prețioasă întărire a bisericii tocmai în cadrele legii de organizare bisericească. Ceea ce se vede că am făcut aici în Cluj s'a făcut în bună parte în colaborare cu elementul mirean. Aceste rezultate, ce le apreciezi cu atâta admirație ar trebui să te facă pe Prea Cucernicia Ta un înfocat susținător al actualei legi de organizare bisericești și un devotat apărător al ierarhiei bisericești. (Aplause).

P. C. Sa Dr. D. Borcea protopopul Săliștei prezintă actul Consiliului comunal din

Săliște, semnat de N. Jurca, primar și I. Duma, notar, de următorul conținut:

Prea Sfințite Părinte,

Consiliul comunal, întrunit în ședință festivă la 2 Noemvrie 1933, a hotărât cu unanimitate însuflire ca „Strada Școlii“, care duce din Piața mare spre Biserică, să poarte de aci înainte numele Prea Sfinției Voastre, numindu-se „Strada Episcop Nicolae Ivan“.

Consiliul comunal a ținut să aducă acest omagiu Prea Sfinției Voastre ca un semn al recunoștinței adânci ce Vă păstrează cetățenii comunei Săliște, jud. Sibiu, pentru rodnică activitate depusă întru sprijinirea instituțiilor noastre culturale. Ați fost timp de șapte ani vrednic îndrumător al vâstarelor tinere din satul nostru și, ca pretutindeni pe unde destinul V'a purtat, ați binemeritat prin neobositul interes, cu care ați urmărit sădirea în suflete a unei conștiințe naționale, atât de binefăcătoare atunci, pe cât de necesară o simțim astăzi.

Acum, când se sfințește marea Catedrală din Metropola Ardealului, în care se vor închina generațiile viitoare, amintindu-și cu pioasă recunoștință de Prea Sfinția Voastră, care a ridicat acest monument al credinței românești, — rugăm pe bunul Dumnezeu să Vă hărăzească mulți ani în deplină sănătate pentru a sluji Biserica Lui și Poporul Românesc cu același neclintit devotament.

P. Sf. Sa răspunde:

P. O. Dta mi-ai făcut o surprindere dintre cele mai plăcute, făcându-mă să-mi reamintesc anii de dascălie, cei mai plăcuți din viața mea. După ce am plecat din Săliște am continuat să port grijă de foștii mei elevi și prietini, ca o dovadă a dragostei ce am purtat, și o port seliștenilor. Te rog să transmiți obștei și primăriei mulțumirile mele.

P. C. Sa Dr. Seb. Stanca, cons. ep. prezintă omagiile în numele membrilor cons. eparhial, slujbașilor consiliului și profesorilor Acad. Teologice spunând:

Am venit să ne bucurăm de rodul muncii P. Sf. V. la care ne-ați avut de colaboratori. P. Sf. V. ne cunoașteți în ce măsură lucrăm ca să promovăm binele și interesele bisericii și ale neamului.

Vă asigurăm că și de aici înainte vom fi cei mai devotați colaboratori, făcându-ne datoria deplină. Vă felicităm pentru bucuria ce ați avut-o la sfințirea Catedralei și Vă urăm să trăiți încă mulți ani.

Prea Sf. Sa mulțumește și adaugă:

Înainte de a mulțumi tuturor mă simt dator să mulțumesc în special încă la doi devotați colaboratori; dlui Octavian Goga,

cu sprijinul căruia am ajuns la cumpărarea acestei reședințe, și la obținerea locului pe care s'a zidit catedrala. Acelaș cuvânt de recunoștință îl am și față de dl Alexandru Lapedatu, care dela început mi-a dat tot sprijinul, iar ca Ministru de Culte ajutoarele cele mai însemnate pentru Catedrală. Cu sprijinul Dsale am înființat și Academia Teologică.

La amândoi le mulțumesc din tot sufletul meu.

Dl Oct. Goga: *Mulțumesc Prea Sfinției Voastre pentru cuvintele ce mi-ați adresat. Meritul principal este al P. Sfinției Voastre, noi numai ne-am făcut datoria și încă la îndemnul P. Sfinției Voastre, de care am ținut seama în urma calității de fost elev iar mai târziu de colaborator în lupta națională-culturală. Mi-aduc aminte cu plăcere de timpul când făceam parte în Sibiu din „Consistorul lui Ivan“, acea grupare de spirite constructoare, cari toate s'au afirmat în viața publică. La încoronare eram vre-o 7 inși din fostul „Consistor al lui Ivan“, în frunte cu Patriarhul, cari toți aveam rol conducător în angrenajul statului românesc.*

În tot locul unde v'ați desfășurat activitatea ați fost stăpânit de optimism, stăruință și muncă. Biserica și țara noastră ar fi fericită dacă în fiecare colț al ei ar avea câte un astfel de vlădică.

Dl Al. Lapedatu se asociază la cele spuse de antevorbitor exprimându-și toată dragostea și devotamentul față de P. Sfinția Sa.

P. C. protopop N. Vasiliu îl omagiază pe P. Sf. Sa în numele parohiei din Cluj. *Această parohie la început abia a avut 300 suflete, desvoltată din parohia foștilor negustori greci și macedoneni cu o biserică cu înfățișare modestă. Acum s'a ridicat catedrala care strălucește ca soarele față de vechea biserică asemănătoare abea lunei. Noi vom continua să lucrăm, de azi înainte în cadrul larg ce l-a deschis pentru biserică și ortodoxia noastră această strălucitoare catedrală.*

P. Sf. Sa: *Nu mă gândesc ca strălucirea catedralei să întunece activitatea parohiilor ci din contră să le fie în simbol de îndemn și inspirație.*

Încheind mulțumește tuturor.

În continuare, separat au prezentat omagii P. Sf. Sale și P. Sf. Sa Episcopul reformat Dr. A. Makay însoțit de vicariul său, rostind următoarele:

Prea Sfințite Domnule Episcop,

În numele autorităților, instituțiilor și a comunităților Bisericii Reformate din Ardeal salutăm cu bucurie sufletească, Prea Sfinția Voastră și Biserica Ortodoxă Română, cu ocaziunea acestei mari și frumoase serbători. Dorim din inimă, ca binecuvântarea lui Dumnezeu îmbelșugată să se întindă asupra bisericii noi, asupra preoților și a credincioșilor ei. Să isvorască din ea, după Sfânta Scriptură, isvorul apei vii și să nutrească pe credincioși cu bucurii sufletești ca ei să fie martori ai lui Iisus Hristos și să-și câștige fericirea vecinică.

Cu onoare și iubire salutăm pe Prea Sfinția Voastră, a cărui râvnă a săvârșit cea mai mare parte de muncă, pentru înălțarea acestei biserici, și dorim ca mult timp să se desfate în ea și să servească în ea, pentru binele credincioșilor.

Să trăiți la mulți ani!

Biserica unită română prin o delegație compusă din: Rev. can. Dr. Domide, Ion Agârbiceanu și toți preoții din Cluj.

Asociația meseriașilor și negustorilor români din Cluj prin o delegație compusă din A. Fărcaș, președinte, St. Peneș, Sofron Ghișe, Taflan.

Delegația comunei Aciliu în frunte cu notarul D. V. Tipuriță și prim episcopul Ion Ivan sen., cari i-au adus hotărârea luată în unanimitate a Consiliului comunal, sub președința dlui primar Ioan Mânzat, de următorul conținut:

Prea Sfințite Episcop,

Cu onoare vă aducem la cunoștință, că în ședința ținută în ziua de 29 Octombrie 1933, Consiliul comunei Aciliu, având în vedere prodigioasa muncă ce a-ți depus-o pentru săvârșirea măreței Catedrale din Cluj și apreciind interesul ce a-ți dovedit întotdeauna față de comuna Aciliu, în același timp recunoscător față de înalta personalitate a Prea Sfinției Voastre ridicată din sânul acestei comune, a proclamat pe Prea Sfinția Voastră „Cetățean de onoare al comunei Aciliu“.

Totodată pentru ca memoria Prea Sfinției Voastre, să rămână în veci legată de generațiile viitoare ale comunei Aciliu, în ședința festivă a Consiliului comunal a hotărât ca strada principală a comunei, Săseni-Joseni, să poarte de acum înainte numele de „Strada Episcopul Nicolae Ivan“.

Diploma de cetățean de onoare, din motive independente de noi, nefiind terminată, o vom preda Prea Sfinției Voastre ulterior.

La toți le-a răspuns P. Sf. Sa mulțumindu-le.

Î. P. Sf. Sa Patriarhul Miron Cristea a plecat la București Luni la amiazi.

Adunarea generală

a Asociației clerului „Andrei Șaguna“.

După masă la ora 3½ Î. P. Sf. Sa Mitropolitul Nicolae Bălan, P. Sf. Sa Episcopii Nicolae Ivan, Dr. Grigore Comșa, Nichita Duma și P. Sf. Sa Arhiepiscopul Andrei Mager, au participat în sala Prefecturii județului la adunarea generală a „Asociației Clerului Andrei Șaguna“, alături de o seamă de intelectuali, dnii Sextil Pușcariu, Al. Lapedatu, O. Goga, Silviu Dragomir, O. Ghibu, I. Mateiu, etc. și un mare număr de preoți din întreaga mitropolia Ardealului.

Președinte P. C. Sa Dr. Gh. Ciuhandu, în cuvântarea de deschidere a arătat însemnătatea credinței ortodoxe în viața poporului nostru din Ardeal, care de astă dată a culminat în opera nemuritoare ridicată de P. Sf. Sa Episcopul Nicolae al Clujului. Relevă apoi rolul bisericii ortodoxe în consolidarea statului. E îmbucurătoare învierea sentimentului religios trezit în vremea din urmă. Exprimă satisfacție pentru punerea catehizării în sarcina preoțimii. Încheie cu necesitatea reînființării episcopiei ortodoxe a Maramureșului.

Î. P. Sf. Sa Mitropolitul Nicolae într-o cuvântare frumoasă a dat expresie sentimentelor de bucurie și de mândrie a arhiepiscopilor, văzând biruința credinței ortodoxe în inima Ardealului. Românii ortodocși, aparținători acestei biserici dominante în stat, trebuie să-și dea seama de întreaga răspundere morală care le incumbă. Ortodoxia a fost totdeauna o necesitate sufletească a acestui neam, și ea va trebui să rămână și mai departe condiția de existență a neamului.

Sărbătoarea dela Cluj, a sfințirii Catedralei, cum și felul cum preoțimea ortodoxă s'a manifestat cu acest prilej e o dovadă că ea își înțelege menirea, și că preoții ortodocși merg pe calea indicată de marele arhiepiscop Andrei Șaguna. Cuvintele vorbitoare au fost primite cu aplauze.

P. Sf. Sa Episcopul Grigorie al Aradului, a rostit apoi o cuvântare plină de înșuflețire, aducând mulțumiri preoțimii, care

a știut să colaboreze atât de lăudabil cu arhieriei săi. Toate realizările mari și progresele pe cari le-a făcut biserica ortodoxă în ultimul timp, realizări pe cari nimeni nu le poate contesta, se datoresc acestui spirit de solidaritate și de colaborare între preoțimea de toate gradele.

Dl *Octavian Goga*, spune că deși oaspe al acestui congres, găsește multe îndrituiri de a ridicat cuvântul său la adunarea clerului ortodox român, de care il leagă multe și strânse legături.

Dsa a vorbit despre rosturile înalte ale bisericii în viața neamurilor și despre urmările lipsei de credință în viața popoarelor. A insistat ca biserica ortodoxă română să-și ia rolul de a reîntrona credința în toate straturile sociale ale neamului.

Cuvântarea dlui *Octavian Goga* a fost primită cu ovații de asistență.

Dl *Sextil Pușcariu*, președintele „Frăției Ortodoxe Române”, aduce salutul acesteia.

Insistă asupra necesității de a se continua acțiunea întreprinsă pentru credința ortodoxă, care în momentele de criză sufletească prin care trecem, singura va fi mântuitoare pentru neamul nostru.

Dl prof. univ. *Nichifor Crainic*, a protestat împotriva încercărilor de a se reduce biserica ortodoxă română la rangul de biserică egal îndreptățită cu celelalte culte din țară. Încercările acestea sunt regretabile, și ele dau dovadă de o acțiune subterană, îndreptată împotriva vieții sufletești a neamului.

Biserica ortodoxă română nu este o instituție în stat, pe care puterea executivă vremelnică să o poată reglementa după indicațiuni oculte, străine de sufletul neamului. Biserica ortodoxă română e o instituție peste stat. Dovada cea mai bună, e că ea a existat înainte de a fi fost statul. Ea este astfel concrescută în mod organic cu viața sufletească a neamului nostru, și a devenit o tradiție de care nu se poate atinge fără a se zdruncina însăși temeliile neamului.

Poporul românesc a avut cea mai frumoasă cultură, pentru că cultura lui a fost raportul neamului cu Cerul. În biserica ortodoxă română acest raport e de o spiritualitate superioară, și a devenit o tradiție din cele mai trainice ale neamului.

În ultimul timp s'au făcut încercări, sub influența unor imbolduri oculte, venite din Apus, de a se da lovituri acestei spiritualități. În Rusia sovietică a fost sugrumată orice spiritualitate. În același timp însă tot în Apus a pornit o reacțiune puternică, ridicând iarăși în vechile culmi biserica. Acțiunea aceasta viguroasă, și prea justificată, e atât de naturală, încât cercetătorii curentelor sociale sunt de părere, că forțele oculte ale secolului nostru cari au deschis focul împotriva religiei, au pierdut lupta.

Cuvântarea dlui *Nichifor Crainic* a fost primită cu aplause.

Părintele *Partenie* a vorbit în numele Asociației generale a clerului ort. român.

Părintele *Dr. Seb. Stanca* a cerut reînființarea vechei episcopii a Maramureșului.

P. Sf. Sa *Episcopul Nicolae* al Vadului și Feleacului spune că a avut ocaziunea de a discuta această chestiune și cu P. Sf. Sa *Episcopul Ciorogariu* dela Oradea, întrucât reînființarea episcopiei Maramureșului interesează ambele eparhii. Cei doi arhierii în principiu sunt de acord să se reînființeze vechea episcopie a Maramureșului. Ei sunt decisi a susține ideea frumoasă a reînvierii acestei episcopii istorice.

S'au ales apoi diferite comisiuni. În comisiunea pentru raport au fost aleși dnii *D. Borcea*, *Laurențiu Curea* și *Ion Goron*; în comisiunea economică dnii *Fodorean*, *V. Șpan* și *Ioil Ghiurițan*; în comisiunea de restaurare dnii prot. *Șt. Rusu*, *Ioan Sălăgeanu* și *Seb. Coican*.

În legătură cu discursul omagial exprimat de către P. C. Președinte *Dr. Gh. Ciuhandu* la adresa P. Sf. Sale *Episcopului Nicolae Ivan*, se votează următoarea rezoluție:

„Congresul preoțesc ardelean întrunit din adins la Cluj cu prilejul serbărilor strălucite ale sfințirii Catedralei de aici, slăvește Pronia Divină pentru această monumentală realizare ortodoxă și românească, de înalt prestigiu moral și național; — se închină cu omagial devotament înaintea acestei opere de însuflețitoare izbândă de azi și din viitor — și aduce un sincer omagiu neșovăitului și iscusitului realizator, care este Prea Sfințitul *Episcop Nicolae* al Vadului, Feleacului și Clujului, căruia îi urează viață lungă, binecuvântată de Dumnezeu și cu alte viitoare realizări pentru binele Bisericii și al Neamului.”

Timpu înaintat a determinat amânarea dezbaterii celorlalte puncte din ordinea de zi a congresului.

S'a citit de către dl N. Colan, secretarul Asociației, darea de seamă anuală, care a fost aprobată, iar congresiștii, în unanimitate, au reînnoit încă pe un an mandatul actualului comitet al Asociației.

La sfârșit părintele V. Nistor, a dat citire moțiunii, ce a fost votată și în sensul căreia se cere:

1. *Achitarea salariilor preoțești restante;*
2. *Desființarea curbilor de sacrificiu, reînființarea posturilor eclesiastice desființate sub trecuta guvernare;*
3. *Ajutorarea bisericii ortodoxe române după o proporție dreaptă, în raport cu numărul sufletelor.*

Adunarea a primit deasemenea moțiunea prezentată de păr. Dr. Stanca, în legătură cu status-ul catolic ardelean, și prin care se cere categoric înlăturarea nedreptăților săvârșite de această instituție, apoi imediata denunțare a concordatului cu Vaticanul și lămurirea opiniei publice asupra acestor importante probleme.

Reprezentăția dela Teatrul Național.

Marea sărbătoare a sfințirii și a celor două congrese s'a încheiat cu reprezentarea la Teatrul Național a piesei *Cerurile spun* mister religios de dl prof. univ. Victor Papilian, care a avut un mare succes. Despre piesa și succesul ei dl Nichifor Crainic a scris următoarele rânduri elogioase în „Calendarul“:

„...Am intrat cu teamă de prieten. „Cerurile spun“ — mi s'a părut un titlu teribil. Și a fost un triumf, aclamat frenetic, al celei mai subtile și mai îndrăznețe inspirații creștine.

Victor Papilian, profesorul dela Facultatea de Medicină din Cluj, a fost un ateu revoltat și e azi un creștin adânc. Scriitor de o putere pe care critica literară nu i-a sesizat-o încă, el e un gânditor de ascuțime nervoasă, care-și taie ideile artistice pe planurile unei vaste culturi.

Misterul său dramatic e povestea unui tânăr fecior de boier maramureșan, zugar de icoane pentru biserica din sat, care pleacă în Occidentul veacului al XVI-lea să-și perfecționeze arta. Veacul al XVI-lea: catolicism rafinat, protestantism în primă ferveșcență, magie prelungită din obscuritatea Evului Mediu. Sufletul de ingenuitate ortodoxă al tânărului nu rezistă în haosul de idei din Occident. El cade, prin magie, în posesiune diabolică și ajunge la crimă. Prigonit de vedenia crimei sale,

se reîntoarce în Maramureș. Aici icoanele sfinte și naive, pe care le-a zugrăvit altădată, îl vor face să-și regăsească sufletul dintâiu. Reconvertit la ortodoxie, el pleacă extaziat spre mănăstirea Neamțului ca spre un Ierusalim al mântuirii.

Lucrarea dlui Victor Papilian, adâncită în spiritul istoric, filosofic și religios al epocii, e ținută dela început până la sfârșit la temperatura cea mai înaltă a inteligenței. Totul e sinteză și simbol, halucinație și extaz. E un simposion de idei dramatizate, înfățișat cu dogoarea și strălucirea unui talent literar ce-l egalează pe Lucian Blaga. Și totul e dominat de un fel de a gândi specific ortodox, inedit în literatura noastră. „Cerurile spun“ e înțâia mare apologie a ortodoxiei, făcută de o inteligență artistică surprinzător de subtilă.

Publicul a primit pe acest Faust răsăritean cu tunete de aplause.

Victor Papilian a încoronat magistral marile serbări ale Catedralei din Cluj.“

Congresul regional

al Reuniunilor comercianților, industriașilor și meseriașilor români din Ardeal și Banat

ținut în Cluj la 19 Noemvrie c., a fost o manifestație profesională și națională demnă și impunătoare. Miile de delegați ai lor din toate orașele Ardealului și Banatului, parcurgând cu drapelul lor în frunte și frumos înșiruiți Calea Regele Ferdinand, Piața Unirii și Strada Regina Maria, se prezintă în corpore la Catedrala noastră, unde după sf. Liturghie li se oficiază parastasul pentru scumpii lor președinți și membrii decedați ai reuniunilor lor.

După masă la orele 3, președintele congresului, dl Victor Iliescu, director de bancă în Cluj, printr'un frumos discurs deschide congresul și proclamă de patroni ai congresului pe P. P. S. S. Episcopi români ai Clujului. P. O. D. prof. stavrofor Andrei Ludu, consilier eparhial, ca delegatul P. Sf. Sale Episcopului Nicolae Ivan, transmite salutul și arhierasca binecuvântare a P. Sf. Sale asupra congresiștilor, asigurându-i de larga sollicitudine și de sufletul animat al P. Sf. Sale pentru toate doleanțele acestei atât de importante pături sociale. În acelaș sens vorbește și Dr. Baliban, delegatul P. Sf. Episcop unit Iuliu Hossu.

Urmează salutul autorităților: dl Petre Pop pentru primăria orașului, N. Codru pentru Camera de comerț, Dr. Moroianu pentru Academia comercială, dna Sofia Meteș pentru Societatea femeilor ortodoxe, dna

Docan pentru Crucea Roșie, dna Dr. Bratu entuziasta naționalistă, apoi delegații reuniunilor de negustori și meseriași din provincie: dl Novac pentru Timișoara, Aug. Deac pentru Gherla, Proștean-Mediaș, Chiș-Turda (unde din 360 ucenici de meserii români înainte de războiu, azi în România mare ar fi abia 60, iar în fabricile de acolo numai străini!?), Feldiorean-Sibiu, reliefând frumoasa organizație și cele peste 90 fonduri ale reuniunii de meseriași din Sibiu, condusă pe vremuri de asesorul consistorial Nicolae Cristea, Victor Tordășianu etc.

Intrându-se în ordinea de zi, dl Victor Taflan, raportorul Reuniunii comercianților și meseriașilor români din Cluj, evidențiază pe larg evoluția și realizările acestei reuniuni, înființată în anul 1875, azi cu 600 membri, precum și așezămintele înființate și în curs de înființare ale acesteia, ca: Călăuza cu adresele tuturor comercianților și meseriașilor români, biroul central de informațiuni și plasare, banca, societatea de înmormântare, căminul fetelor de meseriași, de cultură generală, numărând azi 36 fete, condus de dna V. Iliescu cu mult devotament și sacrificiu material, Cercul cultural dela Camera de comerț cu regulate conferințe și conveniri sociale săptămânale, cu excursii etc.

Dl Andrei Fărcaș, inimosul președinte al acestei reuniuni, arată documentat desavantajele camerelor de muncă, a legii asigurărilor sociale, prăpădul fiscului asupra micilor negustori și meseriași ș. a.

În acelaș sens vorbește — tare consternat — și comerciantul Ioan Pop-Cluj.

Dl prof. Dr. Jinga recomandă întovărășiile de comercianți și meseriași și un credit dela stat pentru acestea.

Dl Sofronie Ghișe cere — apăsător — plasarea Românilor în atelierele de stat, deficitare de altcum, spunând cu multă durere, câte lacrimi și ateliere de meseriași nu s'ar fi refăcut numai cu o minimală părticică din miliardele beneficiarilor contractului Scoda.

Dl Ștefan Peneș, harnicul vicepreședinte, arată cauzele anevoioasei evoluții a branșei meseriașilor români, dominați și stăpâniți — durere — și azi de minoritari, ca: lipsa unei politici economice sănătoase și

binedeterminată, nepăsarea publicului românesc, care trimite la meserii numai copiii cei defectuoși ca fizic și intelect și care nu sprijinește din destul prăvălia și atelierul Românului, apelând la sprijinul Bisericilor, intelectualilor și marelui public cu lozincă din viitor a meseriașilor și comercianților români: „Ajută-te Române!“ și „Nu da banul la străin!“ Propune, ceea ce se primește cu multă însuflețire, federalizarea tuturor reuniunilor de comercianți, industriași și meseriași din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș, alegându-se comitetul de organizare: președ. dl Victor Iliescu, director de bancă Cluj, apoi 4 vicepreșed., câte unul din fiecare provincie amintită și 4 secretari.

Mai vorbesc dl Col. Brândușa pentru o călăuză nominală a meseriașilor întregii federale; dl Căpușanu cerând ca funcționarii români, peste tot, și în special cei dela Uzinele electrice și de apă din Cluj, să nu mai vorbească unguerește prin birouri și minoritarii cei atât de numeroși să se înlocuiască cu Românii fără lucru și posturi.

S'au votat și trimis telegrame omagiale din partea congresului: M. Sale Regelui Carol II, semnată de P. Sf. Episcopi Nicolae și Iuliu ca patronii Congresului și Federalei, apoi dlui Ministru președinte I. Duca și dlui Ministru al Industriei și Comerțului, semnate de preș. V. Iliescu.

Tot atât de frumos, demn și animat a decurs și partea socială a congresului, adecă banchetul din Camera nouă de comerț, aranjat bogat, gratuit și cu mult gust de doamnele reuniunii meseriașilor din Cluj. După toastul ridicat de P. O. D. prot. stavr. Andrei Ludu pentru M. Sa Regele Carol II, îndelung și cald ovaționat, a vorbit dl președinte al Federalei, Victor Iliescu, pentru P. Sf. Lor Episcop Nicolae și I. Hossu, pentru reprezentanții arhierilor, urmând apoi alte vre-o 20 de toaste însuflețite pentru președintele Victor Iliescu, pentru biserică, Neam și desrobirea economiei naționale de sub deținătorii ei străini de azi.

Cu pălăria „Dumnezeu vede“ pusă în circulație pe la mese, ca pe vremuri și azi în Sibiu, s'au adunat peste 2000 Lei pentru reuniune.

Concertele — alternative și emulante — ale corului de bărbați, puternic și bine in-

struit, al reuniunii meseriașilor din Cluj și cel mixt al reuniunii meseriașilor din Turda, unul sus în balcon și celalalt jos, au stărnit calde și neincetate aplause. Pe urmă a început tradiționalul și însuflețitul dans al tinerilor meseriași.

Multă laudă se cuvine conducătorilor reuniunilor de meseriași și îndeosebi dlui Victor Iliescu, care cu un devotament, elan și sacrificiu bănesc nelimitat organizează, conduce și cucerește elementele tinere de meseriași încă din anul 1920 începând; salvând și întărind clasa de mijloc spre binele Neamului și a Țării noastre.

Noi, Biserica, ca și 'n trecut vom da cel mai larg concurs, îndemn și ajutor acestei bresle fără de care edificiul național s'ar prăbuși, lipsindu-i arterele de circulație și legătură dintre pătura țărănească și cărturărească.

A. L.

	CONFERINȚE PREOȚEȘTI ȘI CERCURI RELIGIOASE	
--	---	---

Conferința de toamnă din tractul Lăpuș.

Preoțimea tractuală s'a întrunit în ziua de 19 Octomvrie c. în conferința de toamnă în parohia centrală Tg.-Lăpușului.

La timpul fixat s'a oficiat sf. Liturghie cu invocarea Duhului Sfânt, la sfârșitul căreia a vorbit pr. Gh. Todea foarte convingător despre situația morală de azi, pornind dela citatul „N'am venit să pun pace ci sabie între voi“. Făcând unele observări isvorite din profundă convingere, termină cu întrebarea: „Oare n'ar trebui luat biciul să se facă curățire precum a făcut Mântuitorul în templul din Ierusalim?“

Retrași într'una din salele școlii primare, P. C. președinte prot. Ștefan Gheție deschide conferința. Porneste dela cuvintele Mântuitorului: „Mergând învățați toate neamurile...“ și „Unde sunt doi sau trei adunați în numele meu, acolo sunt și eu de față,“ Arată decadența morală, dând îndemnuri pentru regenerarea socială prin solidaritate. Îndeamnă la luptă energică contra sectarilor de sus până jos, bazându-ne pe principiul „prin noi înșine“ Încheie cu creștineștile cuvinte „Cristos în mijlocul nostru“.

Trecându-se la ordinea zilei, pr. P. Picu cetește referatul asupra lucrărilor cu su-

biectul dat de Ven. Consiliu eparhial „Prin ce mijloace s'ar putea obține îmbunătățirea veniturilor preoțești din parohie etc.“ În legătură cu acest punct pr. N. German espune împrumutarea în grupuri ca un mijloc de majorare a veniturilor; făcând totodată și propunerea pentru organizarea generală a preoților rurali. Pr. A. Manu e de părerea creierii unui fond central pentru salarizarea preoțimei, alimentat în primul rând de stat, care se poate ajutara în direcția aceasta prin exproprierea averilor Statului catolic, augmentându-se prin cotații dela parohii și dela preoți. La discuția liberă iau parte mai mulți preoți, ajungând la conclusia, că serviciul divin a decurs înălțător, predica merită laudă, iar la temă — durere — între împrejurările de azi, trebuie să răspundem negativ.

P. O. prot. face câteva comunicări practice referitoare la unele cazuri pastorale, accentuând atitudinea corectă a preotului în fața diferitelor împrejurări. Apoi se trece la constituirea în colegiu pentru satisfacerea ord. Ven. Consiliu eparhial Nr. 5334/1933, alegându-se preoții N. German, Gh. Micu și I. Both ca delegați la adunarea Casei de Economii a Clerului, cari totodată vor participa și la serbările sfințirii Catedralei din Cluj. Se fac apoi unele comunicări oficiale spre știre și conformare.

Pr. I. Both citește planul de predare — bine întocmit — a unei prelegeri din religie în școala primară. Se discută asupra catehizării. Pr. Gh. Micu e de părerea ca la viitoarea conferință planul să se pună în aplicare, predând careva dintre preoți o lecție de model în școală cu elevii, perfecționându-ne astfel în metoda de predare, spre a obține un cât mai bun rezultat.

Între multele păreri și mijloace de majorare a veniturilor preoțești pentru viitor, ca grădinărit, stupărit etc., pr. I. Budu e de părerea că atât preotul cât și preoteasa să aibă și o meserie. Și nu e un lucru de nebagat în seamă. Întrucât munca îl fortifică pe om iar rezultatul muncii îl dovedește de pricepere și cinste. „Tot omul cinstit muncește.“ La sate preotul e ocupat cu agende oficioase aproape numai în Duminică și sărbători. Peste săptămână nimeni nu-l conturbă, să părăsească coarnele plugului, muncește liniștit, care vrea. Dar

iarna care-i este munca fizică productivă cea mai potrivită, dacă nu o meserie? Omul este deplin sănătos dacă face atât muncă psihică cât și fizică.

La ora 3 p. m. președintele ridică ședința făcând unele îndemnuri binevoitoare ca vorbele să se traducă în fapte. Își exprimă deplina mulțumire pentru participare la conferință, lipsind dela datorie numai un singur preot. Astfel decurgând conferința și această întrunire colegială a fost un bun prilej de cimentarea dragostei dintre frați, spre împlinirea cuvintelor din Scriptură: „Fiilor, iubiți-vă între olaltă!”

Terminată fiind ordinea de zi, fiecare a plecat la ale sale. Prin noroiu și ploaie am ajuns acasă obosit trupește, dar primenit sufletește.

Pr. Gh. Micu.

Din activitatea preoțimii tractului Bistrița.

— Conferința de toamnă ținută în Șieu. —

Ca întotdeauna preoțimea tractului Bistrița tinde — fiecare în mod singular — la realizarea îndatoririlor sale pastorale. Și când aceste năzuințe comune se întrunesc într'un singur loc, ele aduc multă învioreare sufletească în rândurile credincioșilor, întocmai cum cărbunii adunați pe vatră, dau căldură mai bună ca și împrăștiați.

Un astfel de prilej bun și demn de amintit a fost și ziua de 24 Septembrie c., când și-a ținut obicinuita conferință preoțească de toamnă în parohia noastră Șieu.

Programul bogat s'a desfășurat cu multă dragoste și spre satisfacerea tuturor. În preziua s'a săvârșit Vecernie de către preoții prezenți sub conducerea pr. V. Mureșan, capelan protopopesc, iar după aceea s'a oficiat taina sf. Maslu și o parte din credincioși s'au mărturisit.

În ziua următoare de dimineață s'au întrunit preoțimea aproape în număr complet precum și un mare număr de credincioși în biserica bine îngrijită și s'a început Utrenia. Aceasta a fost continuată cu sf. Liturghie, slujită în sobor, având din încredințare ca protos, pe pr. T. Ciuruș din Rusul-Bârgăului.

Slujită sf. Liturghie cu deplină evlavie, și-a rostit apoi la priceastă pr. V. Maximilian predica despre „Credința ortodoxă

credință strămoșască ca mijloc de întărire a neamului românesc.” Atât expunerea potrivită cât și temeinicitatea ei, a făcut mult folos ascultătorilor. În continuare și-a ținut apoi pr. I. Bunea conferința publică despre „Cauzele cari au contribuit la răcirea credincioșilor de păstorii lor și de biserică și mijloacele de îndreptare”, insistând mai ales pe lângă îndatoririle ce mama le are în creșterea fiilor ei.

Terminate aceste urmează masa comună în casa ospitalieră a pr. Tr. Banciu. Tot aici s'a ținut la timpul potrivit și ședința intimă a preoțimii sub conducerea pr. V. Mureșan, delegat protopopesc. După un cuvânt de deschidere și după discuții frățești asupra serviciilor divine cât și a temelor, pr. I. Bunea citește o documentată lucrare asupra temei dela conferința publică, privind laturea în care intră preotul din chestiune. Pe lângă câteva observări și întregiri de colegi, titlul temei date, este pe deplin elucidat.

Urmează apoi discuții asupra temei date de Ven. Consiliu eparhial, unde preoțimea se declară într'un singur glas ca imposibilă de a-și agonisi în împrejurările date, existența materială din isvoare proprii și încredințează pe pr. I. Bunea cu facerea unui referat.

Întreagă această muncă pastorală a preoțimii, privită în sine, a fost bine venită credincioșilor noștri din Șieu, cari sunt mereu jigniți în sufletele lor curate de meschine interese uniate. Preotul locului este un bun străjer și preoțimea n'a făcut altceva, decât a „întărit” pe fratele său în credință. Rap.

* * * CRONICA * * *

Schimbarea de guvern a venit cam prin surprindere, dl Dr. Vaida a trebuit să plece și să facă loc unui guvern liberal în frunte cu dl I. G. Duca. Nici această combinație n'a mers prea neted.

Suveranul doria un guvern de concentrare, în care se între și dl Octavian Goga și dl George Brătianu.

Pertractările între acești trei oameni de stat, n'au dus la rezultat, și abia după ce va trece vreme mai îndelungată, se va pu-

tea afla precis motivele pentru cari a eșuat această combinație.

Dl Duca a format cabinetul din vechea gardă, între cari cel mai de seamă dl Alexandru Lapedatu, până la reînființarea Ministeriului Cultelor, a fost numit numai Ministru al Ardealului.

Ceialalți domni sunt cunoscuți din guvernările anterioare, afară de dl Dinu Brătianu, care a luat o grea moștenire la finanțe. Putea-va acest bărbat serios și muncitor să facă ordine în finanțele atât de sdruncinate — se va vedea. Noi îi dorim din tot sufletul să restabilească *creditul* și autoritatea, două condiții esențiale pentru o guvernare normală.

La ministeriul cultelor a fost numit subsecretar de stat, dl *Necșești*, un om foarte bine intenționat, iar postul de secretar general l-a obținut dl *Imbroane*, binecunoscut în cercurile din Ardeal și mai ales din Bănat.

Cu schimbarea de guvern s'au schimbat și prefectii județelor și primarii orașelor, chestorii de poliție și alți șefi de oficii. Aceste schimbări de sigur, că vor produce și nemulțumiri, mai ales dacă vor fi înlocuiți cu oameni noi, necunoscuți și neprobați. De aceea ar fi bine, ca schimbările să se facă numai acolo unde se dovedește necesitatea de îndreptare spre bine. Altcum urmează confuzia babilonică.

O nădejde bună avem: credem că va înceta pentru o vreme bună puterea *oculte*, care a fost pus stăpânire pe fostul guvern. Veți întreba iubiți cetitori, ce e *oculta*? Ei, pentru cei ce nu știu, scriem, că *oculta* este asociația ori tovărășia câtorva deputați și senatori, de a scoate pe ortodocși din slujbe și a pune pe uniți în locul lor.

Așa, am ajuns, că câțiva preoți uniți fără nici o pregătire au ajuns directori de Școale normale, ca la Cluj și Sighet, — ba *oculta* a mers așa de departe, de a încercat să scoată pe unicul funcționar de samă ortodox dela Inspectoratul din Cluj, și să-l înlocuiască cu un unit se înțelege. Dar broasca — care s'a umflat prea tare — a crepat. Până și picheri, — auziți picherii de pe drumuri, au fost scoși din casă și din rosturile lor, și au fost înlocuiți cu meșteri electorali. Și guvernul — tăcea —

și primea și lua răspunderea pentru toate năzdrăvăniile. Lozinca era să ne scăpăm de regăteni — dar regătenii erau ortodocși — și de aici năpăstuirea asupra capului lor.

Vom arăta cazuri concrete, că câte un funcționar a fost mutat de 3—4 ori pe an, ca să îl calicească — și aducă la sapă de lemn în „țara românească“.

	PARTEA OFICIALĂ	
---	------------------------	---

Nr. 6204—1933.

COMUNICAT

Ni se semnalează că în unele parohii preoții nu se îngrijesc de matriculele foștilor școale confesionale. Atragem atenția preoțimei noastre că aceste matricule trebuie bine păstrate în arhiva parohială, fiind proprietatea parohiei și preotul este responsabil pentru ele. Orice extras se va cere din aceste matricule, preotul este obligat să-l elibereze, făcând înregistrarea cuvenită și în matriculă și în protocolul deosebit al parohiei.

Cluj, la 24 Octomvrie 1933.

Consiliul eparhial.

Nr. 6556—1933.

Comunicat oficial.

Din partea Ministerului Apărării naționale se aduce la cunoștința preoților noștri cari au obligații militare, că sunt datori în caz că se mută dintr'o parohie în alta, să comunice ei înșiși această mutare imediat unităților la cari sunt repartizați, precum și Direcției personalului din Ministeriul apărării naționale.

Cluj, la 15 Noemvrie 1933.

Consiliul eparhial.

Nr. 6571—1933.

Comunicat oficial.

Ministerul Sănătății ne cere să aducem la cunoștința preoților, că oamenii morți în urma unor boli molipsitoare, trebuie îngropați de urgență de ori-care preot va fi la îndemână, fie din parohia respectivă, fie din altă parohie, fără a mai aștepta vre-o încuviințare specială dela organele bisericești.

Cluj, la 15 Noemvrie 1933.

Consiliul eparhial.